

Spis treści

Wykaz skrótów	8
Uwagi wstępne	9
1. Polityka pieniężna i budżetowa w strefie euro	11
1.1. Geneza i zasady uczestnictwa w strefie euro	11
1.2. Znaczenie kryteriów zbieżności	12
1.3. Polityka pieniężna w ramach strefy euro	16
1.3.1. Polityka pieniężna w świetle TWE	16
1.3.2. Polityka pieniężna w praktyce i jej efekty	20
1.4. Polityka budżetowa	27
1.4.1. Formy koordynacji polityk gospodarczych	27
1.4.2. Ogólne Wytyczne Polityki Gospodarczej	31
1.4.3. Działania w dziedzinie zatrudnienia	36
1.4.4. Rynek towarów, usług i kapitału	38
1.4.5. Strategia lizbońska	40
1.4.6. Koordynacja polityki budżetowej w świetle TWE	45
1.4.6.1. Postanowienia ogólne – geneza i istota koordynacji	45
1.4.6.2. Procedura dotycząca nadmiernego deficytu budżetowego	52
1.4.6.3. Pakt Stabilności i Wzrostu – zasady stosowania	60
1.4.6.4. Sytuacja budżetowa krajów Unii Europejskiej do roku 2004	67
1.4.6.5. Doświadczenia związane z funkcjonowaniem Paktu Stabilności i Wzrostu	69
1.4.6.6. Sytuacja finansów publicznych krajów Unii Europejskiej od roku 2004	78
1.4.6.7. Specyficzne problemy finansów publicznych w nowych krajach członkowskich	80
1.4.7. Rola programowania średnioterminowego w kształtowaniu finansów publicznych	82
1.4.8. Potencjalny wpływ ograniczeń w polityce budżetowej na finansowanie Unii	94
1.5. Perspektywy rozszerzenia strefy euro o nowe kraje	95
1.5.1. Dania, Szwecja, Wielka Brytania	95
1.5.2. Kraje Europy Środkowej i Wschodniej	101
1.5.2.1. Aspekty formalnoprawne	101
1.5.2.2. Zbieżność realna	102
1.5.2.3. Zbieżność nominalna	103
1.5.3. Wyzwania związane z rozszerzeniem strefy euro	106
2. Budżet ogólny Unii Europejskiej	109
2.1. Geneza i struktura systemu finansowego Unii Europejskiej	109
2.2. Podstawy prawne kształtowania i realizacji budżetu ogólnego	112
2.3. Podstawowe zasady budżetowe	115

2.4. Procedura budżetowa	118
2.5. Zasady wykonania i kontroli budżetu	124
2.6. Reformy budżetu	126
2.6.1. Reforma w latach 1987–1988	126
2.6.2. Reforma w latach 1993–1999	128
2.6.3. Budżet w latach 2000–2006	130
2.7. Programowanie wieloletnie i jego rola w kształtowaniu budżetu	132
2.8. Dochody budżetowe.	139
2.8.1. System zasobów własnych jako podstawa autonomii finansowej Unii Europejskiej	139
2.8.2. Główne grupy dochodów	142
2.8.2.1. Zmiany w poziomie i strukturze dochodów.	142
2.8.2.2. Tradycyjne zasoby własne	143
2.8.2.3. Dochody z tytułu VAT	144
2.8.2.4. Czwarte źródło	148
2.8.2.5. Pozostałe dochody	151
2.8.3. Problem brytyjskiego wkładu do budżetu	151
2.9. Wydatki budżetowe	153
2.9.1. Zasady ogólne dokonywania wydatków	153
2.9.2. Struktura wydatków	155
2.9.3. Wydatki wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie	157
2.9.4. Wydatki na politykę spójności.	160
2.9.4.1. Geneza i istota polityki spójności	160
2.9.4.2. Fundusze strukturalne i Fundusz Spójności do roku 2007.	162
2.9.4.3. Fundusze strukturalne i Fundusz Spójności w latach 2007–2013	173
2.9.4.4. Polityka spójności po rozszerzeniu Unii o kraje Europy Środkowej i Wschodniej.	189
2.9.4.5. Ocena efektów i wyzwania związane z polityką spójności	192
2.9.5. Wydatki na zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochronę	199
2.9.5.1. Wydatki na finansowanie rynków rolnych i płatności bezpośrednie	199
2.9.5.2. Wydatki związane z ochroną środowiska naturalnego	203
2.9.6. Wydatki działu 3: Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	204
2.9.7. Wydatki działu 4: Unia Europejska jako partner na arenie międzynarodowej	206
2.9.7.1. Współpraca z krajami trzecimi.	206
2.9.7.2. Pomoc przedakcesyjna	209
2.10. Płatnicy i beneficjenci netto	214
2.11. Ochrona interesów finansowych Wspólnoty	216
2.12. Budżet Unii po roku 2013	219
3. Finansowanie pozabudżetowe	223
3.1. Europejski Fundusz Rozwoju	223
3.2. Wspólnotowe operacje pożyczkowe	230
3.3. Budżet operacyjny EWWiS – ujęcie historyczne	233
3.4. Europejski Bank Inwestycyjny	236
3.4.1. Zasady działalności Grupy EBI	236
3.4.2. Działalność Grupy EBI w praktyce	241
4. Harmonizacja podatków	249
4.1. Struktura systemów podatkowych w krajach Unii Europejskiej	249
4.2. Wpływ podatków na warunki konkurencji w ramach jednolitego rynku	252
4.3. Pojęcie i uwarunkowania harmonizacji podatków	257
4.4. Harmonizacja podatków pośrednich.	260
4.4.1. Podatek od wartości dodanej	260

4.4.1.1. Efekty harmonizacji	260
4.4.1.2. Praktyczne aspekty stosowania VAT	270
4.4.1.3. Perspektywy ustanowienia definitywnego systemu VAT	273
4.4.2. Podatek akcyzowy	275
4.5. Harmonizacja podatków bezpośrednich	278
4.5.1. Aspekty ogólne harmonizacji	278
4.5.2. Opodatkowanie dochodów przedsiębiorstw	279
4.5.2.1. Efekty harmonizacji	279
4.5.2.2. Opodatkowanie dochodów przedsiębiorstw w praktyce	284
4.5.2.3. Koncepcje kształtowania podstawy opodatkowania	287
4.5.2.4. Perspektywy harmonizacji opodatkowania przedsiębiorstw	291
4.5.3. Opodatkowanie odsetek od lokat	294
4.6. Podsumowanie procesu harmonizacji	301
4.7. Perspektywy pogłębienia integracji w sferze podatkowej	302
Zakończenie	306
Bibliografia	308
Indeks	317